

Povinné soláry a bezemisní domy. Norma schválená europoslanci je nereálná, zní od odborníků

- editor007 | 29. března 2024

ČESKO: Solární panely na každé střeše, elektrické nabíječky v plánech domů a moderní zateplení nových budov. Zatímco zelení politici vidí v nové bezemisní směrnici budov šanci pro stavební průmysl, konzervativní politici mluví o “zeleném šílenství” a nucených a nákladných renovacích bydlení.

Cílem obsáhlé směrnice je především renovace nejhůře energeticky efektivních budov a snížení spotřeby energie a množství emisí. Podle odhadů předkladatelů návrhu spotřebují budovy v EU přibližně třetinu vyrobené energie a jsou zodpovědné za 36 % emisí. Součástí návrhu je i další tlak na omezení vytápění fosilními palivy, když od roku 2025 mají být zakázány dotace z evropských fondů na nákup plynových kotlů.

Směrnice v nejbližším termínu cílí na rok 2030, kdy mají podle současných předpisů přejít nově budované stavby z téměř nulových emisí na bezemisní. Podle Zdeňka Lyčky, výkonného ředitele Asociace podniků teplotní techniky, je rozdíl mezi nízkoemisním současným předpisem a bezemisním, který by pro nové budovy měl platit, přibližně 10 % až 20 % energie. Klíčovou změnou je, že nové budovy v roce 2030 už nemají získávat vytápění z fosilních paliv. Směrnice navrhuje i úplný zákaz fosilních paliv ve vytápění v roce 2040. Tento závazek však není povinný a je označován pouze jako cíl, o kterém se bude dále jednat.

“Osobně si myslím, že to reálné není. Jak je uvedeno v preambuli směrnice v současnosti probíhá renovace tempem 1 % za rok. Renovace tímto tempem by měla probíhat několik století. Myslím, že pokud se to má nařídit shora takto direktivně, tak je realizace do 15 let naprosto nereálná,” uvádí Lyčka. Podle průzkumu iniciativy Zatepleme Česko, která sdružuje několik asociací věnujících se zateplování, neprošlo zateplením 14 % bytových domů postavených do roku 1980 a 24 % rodinných domů postavených do roku 1980.

Domy s nulovými emisemi mají splňovat několik kritérií. Mají mít moderní izolaci, moderní okna, která budou bránit ztrátě tepla, solární panely či přípojky pro elektromobilitu. Právě povinnost instalovat solární panely na všechny domy, kde to bude energeticky efektivní, je jedním z mála přímých nařízení směrnice.

Podle Lyčky je plán příliš ambiciózní a směrnice může zastavit stavební trh. “Podle mého se výstavba domů po roce 2030 významně omezí, u rodinných domů v podstatě zastaví,” uvedl Lyčka.

Silné kritice se nová směrnice nevyhnula ani při nedávném projednávání v evropském parlamentu. “Chcete jednou směrnicí donutit všechny Evropany, aby si zrenovovali domy,” kritizoval směrnici například europoslanec ta evropské konzervativce a reformisty Ladislav Ilčík.

Například český europoslanec Stanislav Polčák (STAN), který normu podpořil, uvedl, že si myslí, že nejkontroverznější část směrnice, tedy možnost zakázat vytápění fosilními palivy do roku 2040 projde do té doby revizí.

Podobně ohledně ambicí směrnice reaguje Lyčka. "Každé druhé slovo ve směrnici je 'mělo by být', takže souhlasím s europoslanci, že jsou tam zadní vrátka k tomu, aby to prošlo nějakou revizí," uvedl Lyčka.

Komise navíc dává velký prostor členským státům, které by k obecným cílům směrnice měli dojít vlastní cestou a pravidelným publikováním Vnitrostátního plánu na revizi budov. Směrnice také zavádí stupnici energetické náročnosti budov od A do G, s tím, že přesné hodnoty a faktory jednotlivých stupňů nejsou ještě určeny.